

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

موافق ۱۳۸۶/۸/۲۹

بسمه تعالیٰ

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی

رشته: مدیریت توانبخشی

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبيرخانه تخصصی: دبيرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در سی و پنجمین جلسه مورخ ۸۶/۸/۲۹ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی که به تأیید دبيرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قولنی، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قولنی خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۶/۸/۲۹ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوج می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۶/۸/۲۹ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی

- ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- ۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

مورد تأیید است

دکتر سید امیر حسن ضیائی

دیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

دکتر محمدحسین اسدی

دیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

۸۶/۸/۹

بهداشت و تخصصی

رأی صادره در سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۶/۸/۲۹ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر کامران باقری لتكمانی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد فاپیوسته
رشته مدیریت توابع خشی

نام و تعریف رشته :

Rehabilitation management (M . Sc.)

مدیریت توانبخشی (کارشناسی ارشد ناپیوسته)

رشته کارشناسی ارشد مدیریت توانبخشی ترکیبی از علوم توانبخشی و مدیریت است که فارغ-تحصیلان این رشته پس از پایان دوره ، هدایت و کارشناسی مؤثر وارائه خدمات مراکز ، مؤسسات و نهادهای توانبخشی کشور در بخش های دولتی ، خصوصی و خیریه ای را به عهده خواهند گرفت .

۲- تاریخچه رشته :

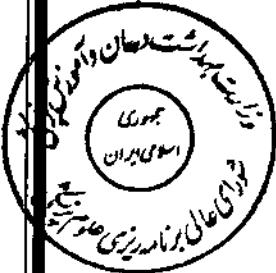
همزمان با تشکیل وزارت رفاه اجتماعی در نظام پیشین رشته آموزشی مدیریت توانبخشی به سال ۱۳۵۲ از طریق دانشکده توانبخشی و رفاه اجتماعی ، زیر نظر انجمن توانبخشی گشایش یافت . تا قبل از انقلاب چهار دوره آموزشی برگزار شد و تعدادی از داوطلبان موفق به اخذ دانشنامه فوق لیسانس (کارشناسی ارشد) از مؤسسه فوق گردیدند . تغییرات پس از انقلاب منجر به تعطیلی رشته شد و دوباره از سال ۱۳۷۶ با مجوز سازمان امور اداری و استخدامی کشور ، سازمان بهزیستی فرصت یافت این رشته را بازگشایی نماید و عملی از سال ۱۳۷۷ نحوه گزینش دانشجو تغییر و در اختیار وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت . تا کنون قریب ۶۵ نفر از طریق دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی فارغ التحصیل شده اند . در سالهای ۱۳۸۲ و ۱۳۸۴ نیز دانشکده علوم توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران نیز موفق به انتخاب دانشجو و تربیت آنها شده است .

طی ۱۰ دوره تربیت دانشجو در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی و ۴ دوره در دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران ، هیچگونه بازنگری در برنامه آموزشی رشته فوق الذکر انجام نیافته است . با توجه به زمینه گسترده استفاده از دانش آموختگان رشته کارشناسی ارشد مدیریت توانبخشی در ستاد و مراکز توانبخشی سازمان بهزیستی کشور ، وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، سازمان آموزش و پرورش استثنای کشور ، بنیاد شهید و امور ایثارگران ، هلال احمر جمهوری اسلامی و نیز مراکز خصوصی و ارائه خدمات توانبخشی و سازمانهای غیر دولتی معلومان ، تدوین برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد توانبخشی ، متناسب با نیازهای توپید ضروری به نظر می رسد .

پیشرفت دانش ، فن آوری و اصلاح شیوه و روشهای مدیریتی در آموزش رشته توانبخشی ایجاب می کند که برنامه های آموزشی رشته یادشده نیز متناسب با این تغییرات ، متحول شده تا پاسخگوی نیازهای افراد معلول و خانواده هایشان و جامعه باشد .

۳- فلسفه برنامه (ارزشها و باورها) : Values

ابناء بشر جانشینان برحق ذات احادیث در روی کره خاکی می باشند و تمامی انسانها فی ذاته و فی نفسه دارای ارزش و حق و حقوق برابر با هم می باشند . کرامت ، شرافت و عزت نفس همه انسانها ، صرفنظر از

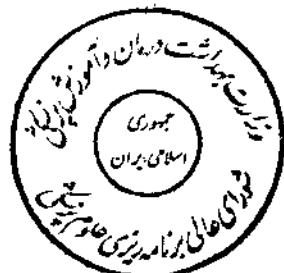
تعلقات قومی و نژادی ، جنسیت ، باورهای اجتماعی ، وابستگی های فرهنگی و اعتقادی شایسته احترام و تکریم هستند . (ان اکرمکم عند الله اتقیکم) حفظ و ارتقاء حقوق انسانی همه انسانها یک مقوله بنیادین اخلاقی می باشد . در فرآیند بسط و توسعه فرصتهای برابر با مشارکت فعال در توسعه و شکوفایی کشور ، تأمین حقوق انسانی ، رفع نیازها ، رفاه اجتماعی و بهزیستی و تأمین زندگی مستقل و شرافتمندانه ، افراد معلول جامعه می توانند به بخشی از حقوق خویش دست یابند و در این مسیر فارغ التحصیلان این رشته می توانند بیشترین کمک را برای ارائه خدمات توانبخشی مناسب و رسیدن به حداقل استفاده از توانمندی آنان ، ارائه نمایند . فارغ التحصیلان این رشته مسئولیت بهزیستی و بازتوانی افراد معلول جامعه خود را با جان و دل پذیرفته و در راه تحقق آن تلاش خواهند کرد .

۴- رسالت رشته : (Mission)

- رسالت رشته کارشناسی ارشد مدیریت توانبخشی تربیت دانشجویان و دانش آموختگانی است که :
- با آخرين يافه ها ي موجود در زمينه توانبخشی آشنا باشند .
 - مهارت در بکارگيری شيوه مناسب مدیریت و رهبري در مراکز توانبخشی را كسب نموده باشند .
 - با دانش و مهارت كار تيمی آشنا باشند .
 - از دانش و مهارت خود در افزایش اثربخشی و كارايی و نيز بهره ووري مراکز توانبخشی استفاده نمایند .
 - سطح ارائه خدمات توانبخشی مورد نياز جامعه را ارتقاء بخشد .
 - فعالیت های پژوهشی در زمینه توانبخشی را طراحی و اجرا نمایند .
 - در جهت رشد و ارتقاء كيفي خدمات كارکنان مراکز توانبخشی حرکت نمایند .

۵- چشم انداز برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی (Vision) :

- با توجه به تغییرات و گسترش علم سازمانها و مدیریت ، کسب اطلاعات و انتقال دانش روزآمد و مهارتهای وابسته به آن در صددیم که :
- الف) شرایطی فراهم شود تا این رشته به سطحی پیشرفت و متحول همسان جوامع علمی داخلی و خارجی تبدیل شود .
- ب) امکاناتی فراهم شود تا بتوانند به ایفای نقش مطلوب و متناسب با دانش روز و مهارتهای وابسته بدان ، نائل شوند .
- ج) فارغ التحصیلان رشته امکان یابند که ضمن متحول گردانیدن حوزه های توانبخشی ، نقشی سرنوشت ساز و فعال ایفا نمایند .
- د) شرایطی فراهم شود تا سازمانهای درگیر در امور توانبخشی کشور راغب شوند از فارغ التحصیلان این رشته در مدیریت مراکز توانبخشی استفاده نمایند .

۶- اهداف (Goals) :

- هدف کلی:

تربیت دانش آموختگانی که دانش ، مهارت و نگرش توسعه یافته ، عمیق و گسترده ای نسبت به وظایف ، کارکردها و نقش های مدیریت در نهادهای بخش عمومی ، خصوصی ، خیریه و داشته باشند و در عرصه کار و فعالیت در حیطه توانبخشی عامل به مدیریت علمی باشند .

- اهداف اختصاصی :

در پایان این دوره آموزشی از دانش آموختگان انتظار می رود :

- ۱- با انواع نظامهای ارائه خدمات آشنا شده باشند .
- ۲- توان انجام کار گروهی و هدایت گروه را کسب نموده باشند .
- ۳- مهارتهای حل مسأله را فرا گرفته و جهت حل مسائل و مشکلات سیستم توانبخشی ارائه طرح نمایند .
- ۴- با انواع روشهای نوین مدیریت و رهبری در مراکز توانبخشی آشنا شده باشند .
- ۵- با چگونگی مدیریت منابع انسانی ، مالی و اطلاعاتی در زمینه توانبخشی آشنا شده باشند .
- ۶- آشنایی با شیوه های مشاوره توانبخشی را کسب کرده باشند .
- ۷- با فرایند مدیریت و برنامه ریزی استراتژیک آشنا شده باشند .
- ۸- روش پژوهش در مسائل توانبخشی را فرا گرفته باشند .

۷- نقش دانش آموختگان (Role definition) :

نقش دانش آموختگان رشته شامل:

- سیاستگذاری
- مدیریتی
- آموزشی
- پژوهشی
- حمایتی

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان :

الف) سیاستگذاری :

- شناخت و سنجش نیازها
- تعیین اولویت و هدف گذاری
- تحلیل اقتصاد توانبخشی
- تحلیل مدلهای ارائه خدمات توانبخشی
- تحلیل نظامهای توانبخشی

ب) مدیریت :

- برنامه ریزی
- سازماندهی
- هماهنگی

- هدایت و رهبری
- نظارت

ج) آموزش :

- برقراری ارتباط مؤثر با فرد معلوم، خانواده و جامعه
- مشاوره

- مشارکت در تدوین برنامه های آموزش توانبخشی

- مشارکت در ارزیابی و نظارت بر برنامه های آموزشی

د) پژوهش :

- طراحی و انجام پژوهش‌های کاربردی

- مشارکت در ارزیابی و نظارت بر طرح‌های پژوهشی

ه) حمایت از حقوق افراد معلوم :

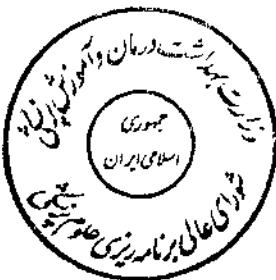
- حمایت از حقوق معلومین

- تلاش در جهت ایجاد فرصت‌های برابر برای افراد معلوم

- مشارکت در اصلاح باورهای غلط در مورد افراد معلوم

- توانمند سازی افراد معلوم

- کمک به ایجاد تشکلهای سازمانهای مردم نهاد (NGO)

۹- استراتژی های اجرایی برنامه آموزشی :

- ۱- مبتنی بر نیازهای ملی و محلی باشد . (با نیازهای فرهنگی انطباق داشته باشد)
- ۲- بر پیشگیری و ارتقای سلامت تأکید داشته باشد .
- ۳- مبتنی بر حل مشکلات برنامه سلامت جامعه باشد .
- ۴- برکارآموزی در مراکز و واحد های توانبخشی تأکید داشته باشد .
- ۵- طراحی برنامه مبتنی بر وظایف حرفة ای مورد انتظار باشد .
- ۶- در آموزش و تدریس به روشهای و فنون جدید آموزشی توجه داشته باشد .
- ۷- در تدوین برنامه آموزشی، استراتژی آموزشی غالب ، حرکت به سوی دانشجو محوری است .
- ۸- به مسائل نگرشی و مهارت‌های ارتباطی توجه و تأکید داشته باشد (اهداف منظور شود)
- ۹- بر خودآموزی و یادگیری تأکید داشته باشد .
- ۱۰- آینده نگر باشد (بتواند تغییرات الگوی توانبخشی و تغییرات ناشی از آن را پیش بینی کند .)
- ۱۱- بر اخلاق حرفه ای تأکید داشته باشد و مسئولیت پذیری اجتماعی را تقویت کند .

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو :

داوطلبین علاوه بر دارا بودن شرایط عمومی گزینش دوره کارشناسی ارشد ، باید حداقل دارای دانشنامه در یکی از رشته - مقاطع زیر باشند :

❖ دانشنامه کارشناسی :

۹- روانشناسی	۱- اعضای مصنوعی و وسایل کمکی
۱۰- مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۲- فیزیوتراپی
۱۱- روانشناسی (گرایش کودکان استثنایی)	۳- کاردرماتی
۱۲- بهداشت عمومی	۴- شناوری شناسی
۱۳- پرستاری	۵- گفتار درمانی
۱۴- مددکاری اجتماعی	۶- بینایی سنجی
۱۵- علوم تربیتی	۷- جامعه شناسی
	۸- علوم اجتماعی

❖ دانشنامه دکترای عمومی :
پزشکی

☒ جدول دروس امتحانی و ضرایب مربوطه

ضرایب	دروس امتحانی
۴	أصول توانبخشی
۳	مدیریت
۳	زبان عمومی

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور :

براساس تحقیقات انجام شده ، رشته های مشابه با رشته مدیریت توانبخشی در داخل کشور موجود نمی باشد.

۱۲- رشته های مشابه در خارج از کشور :

پیشینه آموزشی رشته توانبخشی در دانشگاههای جهان در ۲ بخش انجام گردید :

- دانشگاه‌های آسیا و خاورمیانه
- دانشگاه‌های اروپا
- دانشگاه‌های ایالت متحده

در میان دانشگاه‌های آسیا و خاورمیانه تنها در دانشگاه جواهر لعل نہرو هند این رشته تدریس می‌شود. عنوان رشته Disability Rehabilitation Administration است که در مقطع کارشناسی ارشد و به صورت ۲ ساله ارائه می‌گردد.

در دانشگاه‌های اروپا رشته‌ای با این عنوان تدریس نمی‌گردد. در ایالات متحده چندین دانشگاه این رشته را با عنوان‌ین ذیل ارائه می‌کنند:

Rehabilitation Management
Disability Management
Rehabilitation Administration
Rehabilitation Sciences
Health, Supervision and Management (HSM)
Rehabilitation Administration

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته : مطابق مصوبات شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی می‌باشد.

۱۴- موارد دیگر :
وجود ندارد.

فصل دوم

مشخصات دوره برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته مدیریت توانبخشی

مشخصات دوره ۵:

نام دوره : کارشناسی ارشد مدیریت توانبخشی

طول دوره : طول دوره کارشناسی ارشد مدیریت توانبخشی و نظام آموزشی آن مطابق آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است .

نام درس و تعداد واحد های درسی :

واحد های دوره به ترتیب زیر تقسیم می گردند :	
۲۸ واحد	دروس اختصاصی
۴ واحد	پایان نامه
۳۲ واحد	جمع

تعداد واحدهای این دوره ۳۲ واحد ، شامل ۲۸ واحد دروس اختصاصی و ۴ واحد پایان نامه می باشد . علاوه بر این دروس ، دانشجو موظف است به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ، تمامی یا تعدادی از دروس کمیود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند .

الف) جدول دروس کمبود یا جبرانی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته مدیریت توانبخشی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		جمع
			نظری	عملی	
۰۱	اصول و مبانی مدیریت	۲	۳۴	-	
۰۲	اصول و مبانی توانبخشی	۲	۳۴	-	
۰۳	آمار حیاتی	۳	۵۱	-	
۰۴	روانشناسی معلولین	۲	۳۴	-	
جمع		۹	۱۵۳	-	۱۵۳

دانشجو موظف است به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تكمیلی دانشگاه ، تمامی یا تعدادی از دروس جدول فوق را بگذراند .

ب) جدول دروس تخصصی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت توانبخشی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			جمع	پیش نیاز
			نظری	عملی	کارآموزی		
۰۵	کاربرد کامپیوتر و سیستمهای اطلاع رسانی در علوم توانبخشی	۲	۱۷	۶۸	-	۸۵	-
۰۶	روش تحقیق در علوم توانبخشی	۳	۲۴	۲۴	-	۶۸	۰۳
۰۷	رویکردهای خدمات توانبخشی	۲	۲۴	-	-	۲۴	۰۲
۰۸	جامعه شناسی توانبخشی	۲	۲۴	-	-	۲۴	۰۲،۰۴،۰۷
۰۹	کاربرد مشاوره و راهنمایی در توانبخشی	۲	۲۴	-	-	۲۴	۰۴
۱۰	تکنولوژی در توانبخشی	۲	۲۴	-	-	۲۴	۰۷
۱۱	توانبخشی مبتنی بر جامعه	۲	۲۴	-	-	۲۴	۰۷،۰۲
۱۲	کارآموزی مدیریت توانبخشی	۲	-	-	۱۰۲	۱۰۲	
۱۳	مدیریت منابع (مالی، انسانی و اطلاعات)	۳	۵۱	-	-	۵۱	۰۱
۱۴	مدیریت توانبخشی	۲	۲۴	-	-	۲۴	۰۲،۰۷
۱۵	ارزشیابی و تحلیل سیستمهای توانبخشی	۲	۱۷	۲۴	-	۵۱	۰۱
۱۶	پویایی گروه و کار تیمی	۱	۱۷	-	-	۱۷	۰۱
۱۷	برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک	۲	۲۴	-	-	۲۴	۰۱
۱۸	پایان نامه	۴	-	-	-		-
جمع							
۳۲							

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
روشته مدیریت توابخشی

نام درس : اصول و مبانی مدیریت

کد درس : ۱۰

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی ، تاریخچه مدیریت ، وظایف و فرآیند مدیریت میباشد .

شرح درس :

این درس بصورت دو واحد نظری ارائه می شود که در طی این دوره آموزشی دانشجویان با تاریخچه و مکاتب مختلف مدیریت (مکتب: کلاسیک ، نئوکلاسیک ، سیستمیک ، اقتضایی و ...) و اصول کلی فرآیند و وظایف مدیریت آشنا خواهد شد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- آشنایی با تاریخچه

- تعاریف و مفاهیم مدیریت

- مکاتب مدیریت

- وظایف و فرآیند مدیریت

○ برنامه ریزی

○ سازماندهی

○ بکارگماری نیروی انسانی

○ هدایت و رهبری

○ هماهنگی و کنترل

○ ثبت و ضبط و بایگانی

○ بودجه بندی

منابع اصلی درس :

- جاسبی، عبدالله . اصول و مبانی مدیریت . انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی . تهران . ۱۳۶۸
- احمدی، مسعود . مبانی سازمان و مدیریت (مدیریت عمومی) شامل اصول، مبانی... . انتشارات موسسه نشر ویرایش . تهران . ۱۳۸۱
- صادقپور، ابوالفضل . اصول و مبانی سازمان و مدیریت . انتشارات موسسه فرهنگ و اندیشه . تهران . ۱۳۸۲

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- حضور و مشارکت فعال در کلاس
- ارائه کنفرانس در یکی از موضوعات درسی
- تهیه مقاله ای در زمینه مدیریت
- آزمون کتبی پایان ترم

نام درس : اصول و مبانی توانبخشی

کد درس : ۰۲

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

آشنایی دانشجویان با مسائل اساسی مرتبط با معلولین و جایگاه تیم توانبخشی در روند بازتوانی آنان و آگاهی لازم در زمینه اصول و مبانی توانبخشی و بهره گیری دانشجو از آن در امور مشاوره .

شرح درس :

در این درس دانشجو ضمن فراگیری رویکردهای مختلف در رابطه با معلولیت ، با اپیدمیولوژی ، اصول توانبخشی و جهت گیریهای جهانی در ارتباط با معلولین آشنا خواهد شد .

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- مفاهیم مربوط به ناقوانی و معلولیت
- طبقه بندی جهانی ناقوانی و معلولیت (ICDH)
- طبقه بندی جهانی کارکرد (ICF)
- سایر طبقه بندی ها
- اپیدمیولوژی معلولیت
- بروز معلولیت
- شیوع معلولیت
- عوامل مؤثر در بروز و شیوع معلولیت
- شیوه های جمع آوری اطلاعات در زمینه معلولیت ها
- سطوح مختلف پیشگیری

۳- اصول توانبخشی

- تاریخچه توانبخشی در ایران و جهان
- ویژگی خدمات توانبخشی و تعریف
- ارزیابی برای برنامه ریزی خدمات توانبخشی
- تدوین برنامه (Plan) توانبخشی برای معلول
- اجرای برنامه توانبخشی Disability Management
- ارزشیابی خدمات انجام شده و بازنگری برنامه (Plan) توانبخشی

- روند توانبخشی

- مدل پزشکی و مدل اجتماعی در تعریف ناتوانی

۴- نظامهای ارائه خدمات توانبخشی

- توانبخشی مبتنی بر مؤسسات

- توانبخشی فرا مؤسسه ای

- توانبخشی مبتنی بر جامعه

۵- جهت گیری سازمانهای جهانی در ارتباط با معلولین (سازمان ملل و سازمانهای وابسته)

- حقوق بشر

- ده جهانی معلولین

- کنوانسیون حقوق معلولین

۶- جهت گیری سازمان جهانی خاص معلولین

- سازمان جهانی توانبخشی (IR)

- سازمان جهانی معلولین (DPI)

- اتحادیه جهانی نایبینایان

- فدراسیون جهانی ناشنوایان

- سازمان تلفیق جهانی Inclusion International

۷- سازمانهای خودبیار معلولین

منابع اصلی درس :

- World Health organization , ICF2001
- Einar Helander , prejudice and dignity , UNDP1992
- Romia Linda, Cross- cultural Rehabilitation, saunders1999
- Chris Hagen , Rehabilitation in managed care , Aspen1999
- World Health organization(WHO), The international Classification of Functioning, Disability & Health , WHO, Geneva 2001
- World Health organization(WHO), International Classification of Impairments Disabilities & Handicap, WHO, Geneva 1980
- میرخانی ، سید مجید ، مبانی توانبخشی ، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی ، ۱۳۷۸ .

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- حضور فعال در کلاس و مشارکت در بحث های گروهی
- ارائه پژوهه در یکی از مباحث درسی
- ارزشیابی مقاله ارائه شده
- امتحان پایان ترم

نام درس : آمار حیاتی

کد درس : ۰۳

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۳ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

دانشجویان پس از گذراندن این دوره قادر خواهند بود که داده های تحقیقات میدانی را با روشهای صحیح آماری تجزیه و تحلیل کرده و با تعمیم منطقی آنها، نتایج حاصل از تحقیقات انجام شده را در تصمیم گیریهای مدیریتی بکار ببرند.

شرح درس :

گذراندن این درس موجب می شود که دانشجو با مفاهیم آمار توصیفی و استنباطی، روشهای صحیح نمونه گیری از جامعه آماری، روشهای برآورد پارامترهای جامعه آماری، روشهای آزمون فرضیه های آماری پارامتری و ناپارامتری آگاهی کسب نماید، با نحوه ارزیابی همبستگی متغیرها و ارزیابی تأثیر چند متغیر مستقل بر یک متغیر کمی یا متغیر کیفی دو رده ای آشنایی پیدا کند و به مفاهیم آنالیز واریانس یک و دو طرفه و کاربرد آنها تسلط یابد.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت) :

- آمار توصیفی :
- تاریخچه و تعریف علم آمار
- کاربرد علم آمار
- جامعه آماری
- انواع متغیرها و مقیاسهای اندازه گیری
- تعریف داده و اطلاعات ، بیان و مفهوم نمونه گیری و سرشماری و نحوه استفاده از جدول اعداد تصاریفی
- نمایش داده ها به صورت جدول (جداول یک بعدی ، دو بعدی و بالاتر) و نمودار (انواع نمودارها)
- شاخصهای مرکزی (میانگین و میانه و مد ، نسبت ، چندکها)
- شاخصهای پراکندگی (دامنه تغییرات - واریانس - انحراف معیار - ضریب تغییرات)

۲- احتمالات :

آزمایش تصادفی ، فضای نمونه و پیشامدهای ناسازگار ، تعریف کلاسیک احتمال ، روشاهای شمارش (آنالیز ترکیبی) ، احتمال حاصل جمع و حاصل ضرب ، احتمال شرطی و استقلال پیشامدها ، توزیع دو جمله ای و توزیع پواسن ، توزیع نرمال (بیان خصوصیات توزیع و کاربرد آن)

۳- آمار استنباطی :

❖ نمونه گیری و برآورده :

- توزیع نمونه ای و بیان نمونه گیری تصادفی ساده و قضیه حد مرکزی
- برآورده حدود اطمینان برای میانگین و نسبت و تعیین حجم نمونه برای آنها

۴- آزمون فرضیه ها :

- آزمونهای یک جامعه ای و دو جامعه ای برای میانگین ، نسبت و تعیین حجم نمونه ، آزمون برابری واریانسها ، آزمون نمونه های زوجی و آزمون نیکویی برازش (Goodness of fit)

۵- آنالیز واریانس یکطرفه : (گروه بندی نسبت به یک صفت)

- مقایسه ساده چندگانه و متعامد

- روشاهای مقایسه پس از مشاهده اختلاف

۶- آنالیز واریانس دو طرفه : (گروه بندی نسبت به دو صفت)

- گروه بندی نسبت به دو صفت بدون تکرار

- گروه بندی نسبت به دو صفت با تکرار (آزمایشات فاکتوریل)

۷- آنالیز همبستگی و رگرسیون دو متغیره :

بستگی بین دو صفت کمی (آنالیز همبستگی و آنالیز رگرسیون) ، بستگی بین دو صفت کیفی (آزمون استقلال) ، آزمون دقیق فیشر ، روش منتل- هنzel ، تحلیل مطالعات اپیدمیولوژیک (محاسبه Relative Risk ، Odds Ratio) و آزمونهای مربوطه

۸- معرفی آنالیز رگرسیون چند متغیره و لجستیک

۹- آزمونهای ناپارامتری :

آزمونهای مک نمار ، فریدمن ، علامت ، من ویتنی و ویل کاکسون ، ضریب همبستگی رتبه ای اسپیرمن ، آزمون کروسکال والیس ، آزمون رتبه های علامت دار ویل کاکسون

۱۰- میزانها و شاخصهای بهداشتی :

- استاندارد کردن شاخصها و آزمون آنها
- محاسبه میزان رشد جمعیت و روشاهای برآورده جمعیت

منابع اصلی درس :

- آذر، عادل . مؤمنی ، منصور . آمار و کاربرد آن در مدیریت (۲ جلد) . سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) . مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه.
- ملک افضلی،حسین . محمد،کاظم . روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی . انتشارات سلمان ، ۱۲۸۰
- روسنر برنارد . اصول آمار زیستی . ترجمه : علی عمیدی . مرکز نشر دانشگاهی .

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- حضور مستمر و فعال در کلاس
- انجام تکالیف و حل تمرینات
- انجام پروژه و ارائه کامل آن
- امتحان کتبی میان ترم و پایان ترم

نام درس : روانشناسی معلولین

کد درس : ۰۴

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با مفاهیم ، کلیات و تقسیمات روانشناسی ، کاربرد روانشناسی در شناخت تفاوت‌های فردی و اجتماعی ، بررسی تأثیر بیماریهای جسمی و روانی بر یکدیگر (بیماریهای سایکو سوماتیک) ، شناخت ویژگیهای شخصیتی معلولین (جسمی ، روانی و اجتماعی)

شرح درس :

در این درس سعی استاد بر این است که ضمن بیان جایگاه روانشناسی در بین سایر علوم انسانی و پزشکی ، رابطه انسان با جامعه را تبیین کند . همچنین آخرین دست آوردهای علم روانشناسی را در زمینه شناخت و کمک به بازسازی شخصیت معلولینی که در اثر معلولیت دچار تزلزل شده اند را بیان کند .
ضمنا با طرح دیدگاههای مکاتب مختلف روانشناسی ، مهارت دانشجویان را در رفتار با معلولین افزایش دهد .

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- کلیات و تعریف روانشناسی و رفتارشناسی
- تقسیمات رشته های مختلف روانشناسی
- روانشناسی مرضی ، علل پیدایش بیماریهای روانی و بیماریهای شایع روانی (روان نزدیها)
- ساختار شخصیت و ابعاد آن ، تأثیر معلولیت بر شخصیت و رفتار معلولین
- تعارض و ناکامی (علائم ناکامی ، علائم پرخاشگری ، علائم افسردگی ، شرایط زیستی متعادل ، اساس تعادل و تطابق در ناتوانی های مختلف
- واکنش معلولین هنگام بروز ناتوانی و تطابق با آن
- ویژگی های روانشناسی کم توانان ذهنی (نابینا ، ناشنوا ، معلولین جسمی ، عقب ماندگان ذهنی)
- ویژگی های روانشناسی آسیب دیدگان اجتماعی

منابع اصلی درس :

- بیرجندی، پروین . روانشناسی مرضی ، انتشارات چهر. ۱۳۷۷
- افروز، غلامعلی . مقدمه ای بر روانشناسی توانبخشی . انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۸۰

- ایزدی ، سیروس . روانشناسی شخصیت از دیدگاه مکاتب . انتشارات دهدزا . چاپ سوم . ۱۳۸۰ .
- نیلسن، لی برائلند. کودک استثنایی در مدرسه عادی . ترجمه : دکتر غلامعلی افروز . انتشارات نوادر، چاپ اول . ۱۳۷۹ .
- حسینی ، سید ابوالقاسم . اصول بهداشت روانی، انتشارات دانشگاه مشهد، ۱۳۷۸ .
- رورز. روانشناسی افراد غیر عادی . ترجمه: دکتر ضیاء ناظر . انتشارات مؤسسه مطبوعاتی شرق . ۱۳۸۴ .
- Pir . Carmen, MDPHD. The use of Psychology in Teaching .
- Hand book of Mental Retardation. PGPS-121
- James Whittaker . Introduction to Psychology . Second Edition, W.B. Sanders, The Pennsylvania Company. State University, Contribution Authors, S.Murria & Russell Sergeant, US.

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- دعوت دانشجویان به مشارکت در بحثهای گروهی در طول سال (حضور در کلاس)
- کنفرانس و ارائه مقاله در مباحث مختلف توسط هر یک از دانشجویان (ارزشیابی تکوینی)
- بازدید از دو مرکز بیماریهای روانی و مرکز توانبخشی کودکان کند ذهن
- شرکت در ارزشیابی کتبی پایان سال به صورت پاسخگویی به سوالات

نام درس : کاربرد کامپیوتر و سیستم‌های اطلاع رسانی در علوم توانبخشی

کد درس : ۰۵

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۱ واحد نظری - ۲ واحد عملی

هدف کلی درس :

آشنایی با موتور جستجوگرها در اینترنت و شناخت کامل به نرم افزارهای اجرائی در زمینه طرح‌های تحقیقاتی و مدیریتی و جایگاه کاربرد این نرم افزارها.

شرح درس :

با توجه به پیشرفت سیستم‌های شبکه‌ای و اطلاع رسانی و نیز ایجاد نرم افزارها و سخت افزارها در سیستم‌های رایانه‌ای، شناخت یک مدیر از وجود برنامه‌های موجود جهت مدیریت و تسهیل و ارزیابی بهتر برنامه، شناخت نرم افزارهای موجود در مدیریت دفاتر و سیستم‌های جستجوگر و برنامه‌های آنالیزی آماری و نرم افزارهای موجود کاربردی در افراد دارای ناتوانی لازم می‌باشد.

رئوس مطالب (۸۵ ساعت) :

- روش جستجو در موتورهای جستجوگر در اینترنت و روش استفاده از سایت‌های معتبر مقالات مانند Pubmed و Medline و ..
- آشنایی و آموزش کاربرد با نرم افزارهای جهت رفرانس نویسی (End Note یا Reference Manager)
- آشنایی و آموزش کاربرد با نرم افزارهای Access و Word, Excel, Power Point Office
- آشنایی با نرم افزار Project Office
- آشنایی و آموزش کاربرد با نرم افزار SPSS
- آشنایی با نرم افزارهای کاربردی در توانبخشی افراد دارای ناتوانی (تابیینایان و ناشنوایان و جسمی حرکتی و ..) مانند: JAWS software package

- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظریه: ... , Medline , Embase , Biological Abstract و نحوه جستجو در آنها

منابع اصلی درس:

- کتابهای ICIDL
- فتوحی، اکبر. آنالیز آماری داده ها در SPSS 11
- دستورالعمل نرم افزارهای End Note یا Reference Manager

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- ارائه یک پروژه
- تمرینهای طی دوره

نام درس : روش تحقیق در علوم توانبخشی

کد درس : ۶

پیش فیاز : آمار حیاتی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس :

۱- کسب مهارت انتخاب موضوع و تدوین طرح پژوهشی

۲- افزایش آگاهی در مورد نحوه تدوین گزارش پژوهش و نقد مقالات پژوهشی

شرح درس :

در این درس دانشجو با نحوه انتخاب موضوع و شیوه های پژوهش آشنا شده ، قادر خواهد بود موضوع پژوهشی مورد علاقه خود را در قالب طرح پژوهشی ارائه نماید .

رئوس مطالب (۶۸ ساعت) :

- نگاهی کلی بر ساختار و فرآیند پژوهش
- انتخاب موضوع، عنوان
- بیان مسئله
- اهداف، فرضیات و سوالات
- متغیرها و مقیاس سنجش
- جامعه مورد بررسی، نحوه نمونه گیری و تعداد نمونه
- روش‌های تحقیق کمی (توصیفی، تحلیلی، مداخله‌ای) و کیفی (انتوگرافی،)
- روش‌های جمع آوری داده‌ها (برگه جمع آوری داده‌ها، پرسشنامه)
- روایی، پایانی، محدودیت‌های تحقیق، مسائل اخلاقی
- نحوه توصیف و تحلیل داده‌ها
- مدیریت اجراء (مطالعه راهنمای Pilot study بودجه، نیروی انسانی، ابزار و وسائل، جدول زمانبندی)
- تهیه گزارش پایانی طرح‌های تحقیقاتی، پایان نامه، مقاله

منابع اصلی درس :

- Domholdt E. Rehabilitation research principles & applications. Third ed. Elsevier, Saunders. 2005.
سایر منابع برای مطالعه بیشتر:
 - Fathalla MF. WHO regional office for the Eastern Mediterranean. A practical guide for health researcher. Cairo . 2004.
-
- Hicks C. Research methods for clinical therapists. Fourth ed. China Elsevier ,Churchill Livingstone.2005.
-
- Karen whalley Hammell Christine Carpenter, Qualitative Research in Evidence – Based Rehabilitation, first ed. Churchill livingstone, 2004 .

شیوه ارزشیابی دانشجو :

تدوین و ارائه یک پروپوزال پژوهشی

نام درس : رویکردهای خدمات توانبخشی

کد درس : ۰۷

پیش نیاز : اصول و مبانی توانبخشی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

شناسخت دانشجویان با اصول، مفاهیم و نظامهای ارائه خدمات توانبخشی (پزشکی، آموزشی و حرفه‌ای)

شرح درس :

در این درس دانشجویان ابتدا کلیات نظامهای ارائه خدمات در زمینه‌های پزشکی، آموزشی و حرفه‌ای را آموزش می‌بینند و جایگاه هر یک از نظامها در تیمهای توانبخشی را فرامی‌گیرند و سپس به تفصیل در طول ترم شیوه‌ها و روش‌های مورد استفاده را می‌آموزند و وضعیت کشورمان را در مقایسه با جهان بررسی خواهند نمود.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- تعریف و جایگاه خدمات توانبخشی در نظام سلامت
- انواع خدمات توانبخشی (پزشکی، آموزشی، اجتماعی و حرفه‌ای)
- ویژگی‌ها و ماهیت خدمات توانبخشی (درازمدت بودن، اهمیت آموزشی و.....)

الف) خدمات توانبخشی پزشکی :

- تعریف و جایگاه توانبخشی پزشکی
- نقش و جایگاه توانبخشی پزشکی در خدمات توانبخشی
- نقش و جایگاه اعضاء تیم توانبخشی پزشکی

ب) خدمات توانبخشی حرفه‌ای :

- تعریف و جایگاه توانبخشی حرفه‌ای
- فرآیند توانبخشی حرفه‌ای
- قوانین مربوط به حرف و اشتغال معلولین
- آشنایی با اصول انتخاب حرفه مناسب

ج) توانبخشی آموزشی :

- تعریف و جایگاه توانبخشی آموزشی

- آشنایی با نظامهای آموزش افراد با تیازهای ویژه
- آشنایی با شیوه های آموزش قابل استفاده برای افراد معلول
- آشنایی با شیوه های آموزش فرد ، خانواده و جامعه
- آشنایی با برنامه ریزی آموزشی مبتنی بر فرد (Individual planning Education)

د) توانبخشی اجتماعی :

- تعریف جایگاه توانبخشی اجتماعی
- نقش و جایگاه توانبخشی اجتماعی در نظام سلامت
- آشنایی با مسائل اجتماعی و نقش آن در توانبخشی

منابع اصلی درس :

- Shakespeare, T. (2006), Disability Rights & Wrongs, London & New York: Routledge.
- Barnes, C; & Mercer, G.(eds) (2004), Implementing the social Model of Disability: Theory & research, Leeds: The Disability Press.
- Swain, J; French, S. & Cameron,C.(2003), Controversial Issues in a Disabling – Society , Buckingham : Open University Press.
- Race, David.G.(ed)(2002) , Learning Disability – A Sociological Approach , London & New York : Routledge.
- Barnes. B; Mercer,G. & Shakespeare ,T.(1999). Exploring Disability : A Sociological introduction, Cambridge: Polity Press.
- Drake , Robert F. (1999) , Understanding Disability Policies , London : Macmillan Press Ltd.
- Chris , Hagen.(1999) , Rehabilitation in Managed Care : Controlling Cost Ensuring quality, An Aspen Publication.
- Delisa , J.A. (2007), Principle of Rehabilitation Medicine .
- Braddam, R.A.(2006), Rehabilitation Medicine .
- دکترهادیان فر ، محمد جواد . اصول توانبخشی پزشکی برای دانشجویان پزشکی ، ۱۲۸۰ .
- عظیمی ، حسین . مدارهای توسعه نیافرگی در اقتصاد ایران . انتشارات نی . ۱۳۷۱ .
- محمدی توفیق ، محمد جواد . توانبخشی حرفه ای معلولین : تساوی حقوق و مشارکت کامل . سازمان بین المللی کار (ILO) .
- منصور ، محمود . راهنمای حرفه ای . انتشارات چهر . ۱۲۸۵ .
- الونی ، سید مهدی . مدیریت تولید .
- اوکلی ، استانلی . الفبای مطالعه کار . دانشگاه صنعتی شریف .
- حلیم سرشت ، پریوش . دل پیشه ، اسماعیل . بهداشت کار . انتشارات چهر . ۱۳۶۸ .
- آسایش ، حسین . اصول و روشهای برنامه ریزی راستایی . دانشگاه پیام نور . ۱۳۸۲ .
- ازکیا ، مصطفی . توسعه راستایی و اولویت بخشی به فقر . انتشارات دانشگاه تهران .
- صادقی ، ایرج . تجزیه و تحلیل و طراحی سیستمها . انتشارات احمدی . ۱۳۷۸ .

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- مشارکت در بحثهای گروهی
- ارائه پژوهه در مورد یکی از مباحث درسی
- ارزشیابی مقاله ارائه شده
- آزمون پایان ترم

نام درس : جامعه شناسی توانبخشی

کد درس : ۰۸

پیش نیاز : اصول و مبانی توانبخشی ، روانشناسی معلولین ، رویکردهای خدمات توانبخشی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنا ساختن دانشجویان با تعاریف و مفاهیم جامعه شناسی توانبخشی و حیطه و کاربرد آن در علوم توانبخشی و استفاده از آن در مدیریت توانبخشی

شرح درس :

در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم توانبخشی ، پی جوی رابطه توانبخشی با جامعه شناسی خواهند شد و در ادامه آن راه رشد توانبخشی را در بستر تطور جامعه بازشناسی کرده و الگوهای توانبخشی را در ارتباط با نوع و توسعه جامعه فرا خواهند گرفت . چند مقوله مهم از جمله : حقوق اجتماعی افراد معلول ، آسیبها و معلولیتهای اجتماعی ، توسعه اجتماعی و ناتوانی ها و همچنین افراد معلول به مثابه یک گروه اقلیت و مسائل و مشکلات آنان در جامعه ، بازشناسی و تبیین خواهد شد .

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- کلیات و مفاهیم جامعه شناسی
- رابطه توانبخشی و جامعه شناسی
- مراحل توسعه توانبخشی همکام با توسعه (جامعه سنتی - جامعه صنعتی)
- الگوهای توانبخشی و نسبت آن با نوع جوامع
- حقوق اجتماعی افراد معلول (بحران هویتی افراد معلول)
- آسیب اجتماعی و معلولیتهای اجتماعی
- توسعه اجتماعی و ناتوانیها (نابرابری ، الحق اجتماعی ، فرصتهای برابر)
- گروههای اقلیتی و ارتباط آن با افراد معلول
- نقش خانواده ، گروههای اجتماعی و سازمان های غیر دولتی NGOs
- افراد معلول و سهم آنان در جامعه
- مسائل و مشکلات افراد معلول در جامعه
- هم پیوندی اجتماعی در توانبخشی معاصر
- رفتار اجتماعی معلولیت (عوامل اجتماعی مؤثر بر ناتوانیها)

منابع اصلی درس :

- Eimar Helander , Prejudice & dignity ,UMDP1992
 - Sociology Medical volume 111,parts 11,12,13
 - Molcoln Peat,Community Based Rehabilitation, saundry 1992
- محسنی ، منوچهر . جامعه شناسی پزشکی
- هانری مندراس ، ژرژ گورویچ . مبانی جامعه شناسی ، ترجمه باقر پرهام ، انتشارات سیمرغ .
- گرهارد لنسکی ، جین لنسکی ، سیر جوامع بشری ، ترجمه ناصر موققیان ، انتشارات علمی فرهنگی

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- مشارکت در اظهار نظر و بحثهای گروهی
- ارائه پژوهش در مورد یکی از مباحث درسی
- ارزشیابی مقاله ارائه شده
- آزمون پایان ترم

نام درس : کاربرد مشاوره و راهنمایی در توانبخشی

کد درس : ۹

پیش نیاز : روانشناسی معلولین

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آموزش و کاربرد مشاوره و راهنمایی در افراد آسیب دیده و ناتوان

شرح درس :

در این درس دانشجو با تعریف، مبانی و انواع مشاوره در گروههای مختلف افراد ناتوان و آسیب دیده شامل معلولان جسمی، ذهنی، روانی، آسیب دیدگان اجتماعی و سالمدان آشنا می شود و اصول ارزیابی و کاربرد مشاوره را در مشاوره های انفرادی، خانوادگی و گروهی افراد نیازمند خدمات توانبخشی فرا می گیرد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- شناخت مبانی مشاوره (تعریف، حیطه، انواع شامل : حرفه ای، ژنتیکی، کلینیکال و)
- روشها و فنون مشاوره (اصول و تکنیک های مصاحبه، گرفتن شرح حال، مقیاسهای رایج در ارزیابی، مشاوره انفرادی، خانواده، گروهی و.....)
- نقش مشاور در تیم توانبخشی
- خانواده و معلولیت
- نقش مشاور در گروههای خودبیار و همیار
- کاربرد مشاوره و راهنمایی در :
 - حوادث و بلایا
 - ترومما
 - بیماریهای فیزیکی پیشروندہ
 - واپستگی دارویی و اعتیاد
 - بیماران روانی مزمن
 - مشکلات سالمندی
 - اخلاق در مشاوره

منابع اصلی درس :

- Evelyn West , Irotrauit. Beyond Physical disability , 2001
- Mac Leod, John . An Introduction to counseling ,2003
- راسیل، فلیپ . رشد انسان: از تولد تا مرگ . ترجمه: دکتر مهشید فروغان. انتشارات ارجمند، ۱۳۸۱

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- تهیه گزارش

- سمینار

- آزمون کتبی

نام درس: تکنولوژی در توانبخشی

کد درس: ۱۰

پیش نیاز: رویکردهای خدمات توانبخشی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم تکنولوژی و کاربردهای آن در علوم توانبخشی

شرح درس:

دانشجویان در این درس ضمن آشنایی با مفاهیم و کاربردهای تکنولوژی، نسبت تکنولوژی را با رشته ها و حوزه های توانبخشی فرا خواهند گرفت. از جانب دیگر با تجهیزات و وسائل انفرادی تکنولوژیکی برای افراد معلول آشنا خواهند شد و در پایان نوآوریهای تکنولوژیکی در عرصه توانبخشی را بازشناسی خواهند کرد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

- مفاهیم تکنولوژی و کاربردهای آن در علوم توانبخشی
- انواع تکنولوژی در بستر توانبخشی آموزشی، پزشکی و اجتماعی
- تکنولوژی آموزشی و نسبت آن با روشها و متداهای آموزشی
- تکنولوژی پزشکی و نسبت آن با تجهیزات و وسائل انفرادی افراد معلول
- تکنولوژی اجتماعی در بستر فراهم ساختن فرصت های برابر برای افراد معلول (تکنیکهای تغییر محیط)
- تکنولوژی بیواسطه (مناسب) و سهم آن در توانبخشی مبتنی بر جامعه
- همبستگی بین نوع جوامع و معرفهای تکنولوژیکی
- چشم اندازهای تکنولوژی در عرصه علوم توانبخشی (نوآوری ها)

منابع اصلی درس:

- Rehabilitation Technology. Tide Congress(1st: 1993- Brussels), Ios.
- Assistive, Technology in Traumatic Brain injury, 1991.

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- مشارکت در اظهار نظر و بحثهای گروهی
- ارائه پژوهش در مورد یکی از مباحث درسی
- ارزشیابی مقاله ارائه شده
- آزمون پایان ترم

نام درس : توانبخشی مبتنی بر جامعه

کد درس : ۱۱

پیش نیاز : اصول و مبانی توانبخشی ، رویکردهای خدمات توانبخشی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

آشنایی دانشجویان با رویکرد توانبخشی مبتنی بر جامعه ، فلسفه و جایگاه رویکرد ، اصول و مبانی و تجارب کشورهای مختلف ، برنامه ریزی و اجرا و ارزشیابی این شیوه ارائه خدمات .

شرح درس :

در این درس دانشجو ضمیم فراگیری مفاهیم در ارتباط با توانبخشی مبتنی بر جامعه، با برنامه ریزی و مدیریت ارائه خدمات در سطح جامعه آشنا شده و با بهره گیری از تجارب کشورها، قادر به اجرای برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه خواهد بود.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- ۱- تعاریف و مفاهیم توانبخشی مبتنی بر جامعه (CBR)
- ۲- جایگاه و فلسفه توانبخشی مبتنی بر جامعه
- ۳- روند خدمات جامعه نگر (Community Care)
- ۴- تکنولوژی در توانبخشی مبتنی بر جامعه
- ۵- نظامهای ارائه خدمات در توانبخشی مبتنی بر جامعه
- ۶- مدیریت برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه
- ۷- پایش و ارزشیابی برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه
- ۸- تجارب اجرای توانبخشی مبتنی بر جامعه در کشورهای جهان
- ۹- نتایج ارزیابی برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه در کشورهای مختلف
- ۱۰- توانبخشی مبتنی بر جامعه در ایران
- ۱۱- توانبخشی مبتنی بر جامعه و چشم اندازهای آن

منابع اصلی درس :

- World Health organization – CBR publication,1992
- Einar Helander , prejudice and dignity , UNDP,1992
- Molcolm Peat – Community Based Rehabilitation, saundry, 1997

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- حضور فعال در کلاس و مشارکت در بحث های گروهی
- ارائه پژوهش در یکی از مباحث درسی
- ارزشیابی مقاله ارائه شده
- امتحان پایان ترم

نام درس : کارآموزی مدیریت توانبخشی

کد درس : ۱۲

پیش نیاز : رویکردهای خدمات توانبخشی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : کارآموزی (۱۰۲ ساعت)

هدف کلی :

آشنایی و کارآموزی دانشجویان با وظایف و فعالیتهای مدیریتی در مراکز ارائه دهنده خدمات توانبخشی و کسب مهارت در این زمینه .

شرح درس :

دانشجو با حضور در مراکز ارائه خدمات توانبخشی (جسمی ، روانی ، اجتماعی و) با وظایف و فعالیتهای مدیریتی در این مراکز آشنا شده و تحت نظارت و راهنمایی اساتید مربوطه ، به تلفیق دانش نظری و اجرایی اقدام نموده و نهایتا گزارش مكتوب آن را ارائه می نماید.

رئوس مطالب :

ندارد.

منابع اصلی درس :

ندارد .

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- حضور فعال و مشارکت دانشجو در عرصه

- ارائه گزارش بازدید

- ارائه پروژه در خصوص یکی از موضوعات مرتبط

نام درس : مدیریت منابع (انسانی، مالی ، اطلاعات)

کد درس : ۱۳

پیش نیاز : اصول و مبانی مدیریت

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- بررسی مفاهیم نظری اقتصادی نیروی انسانی در بخش بهداشت و درمان و شناخت روشهای بهینه برآورد و ارتقای منابع انسانی در این بخش
- آشنایی دانشجویان با فنون عملی و پیشرفتی بررسی طرحهای بهداشت و درمان و شناخت روشهای امکان سنجی در اقتصاد بهداشت

شرح درس :

در این درس دانشجو با اصول ، مبانی و کاربرد مدیریت منابع اعم از مدیریت نیروی انسانی ، مدیریت منابع مالی و مدیریت اطلاعات و داده ها در بخش سلامت بطور اعم و در حیطه توانبخشی بطور اخص آشنا خواهد شد. این آشنایی بر اساس اهداف دوره به میزانی است که در آینده برای همکاری با کارشناسان مختلف در هر زمینه ، دانشجو با گویش مشترک و با دیدگاه علمی نوین بتواند مدیریت موفقی را ارائه نماید.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت) :

الف) منابع انسانی :

- کلیات مدیریت منابع انسانی (ارتباطات انسانی / انگیزش / مدیریت تعارض)

- مفهوم توسعه انسانی

- برنامه ریزی نیروی انسانی

- اهداف مدیریت نیروی انسانی

- بهره وری منابع انسانی

- عرضه و تقاضا در بازار کار و جایگاه آن در نظام سلامت

- شیوه های بکارگماری نیروی انسانی

ب) منابع مالی :

- تعاریف منابع مالی ، اصول و اجزاء منابع مالی ، طبقه بندی و مراحل مدیریت منابع مالی (Financing , payment , Finding) جمع آوری منابع مالی ، انباشت منابع ، خرید

- مفاهیم مقدماتی اقتصاد کلان و خرد ، ویژگیهای خاص خدمات توانبخشی به عنوان یک کالا

- روشهای ارزیابی اقتصادی ، تجزیه و تحلیل هزینه ها ، تجزیه و تحلیل منابع و دستاوردها
- مدیریت امور مالی و بودجه ، روشهای تنظیم و تخصیص

ج) اطلاعات :

- تعریف مدیریت اطلاعات سلامت (HIM) (مفاهیم ، طبقه بندی ، اجزاء و فرایندهای HIM)
- نقش سیستم اطلاعات در مراقبتهای سلامتی
- استفاده های نوین از نظام اطلاعات در سلامت
- ثبت کامپیوتری اطلاعات بیماران E-Health
- مدیریت استراتژیک نظام اطلاعات
- طراحی و توسعه نظام اطلاعات در بخش سلامت
- استفاده از ابزارهای نوین برای آنالیز و طراحی
- مدلینگ و مراحل انجام آن
- مدیریت Database
- کیفیت اطلاعات و مدیریت کیفیت
- بازنگری و آنالیز داده ها
- امنیت و کنترل داده ها
- حریم خصوصی و مسائل اخلاقی اطلاعات سلامت
- تحلیل مخاطرات و مدیریت خطر نظام اطلاعات سلامت

منابع اصلی درس :

- 1- Eulop ,T. & M.I.(1987)'Reviewing Health Manpower Development" ,to public Health paper 83 ,WHO, Geneva.
- 2- Hornby ,p. et al.(1989)" Guidelines for Health Manpower Planning" , WHO Geneva.
- 3- Simmond, S. (1989) " Human Resource Development: The Management, planning & Training of Health Personnel " , Health Policy & planning , Vol, 4,pp. 187-96
- 4- Jesani, A.(1990) " Limits of Empowerment: women in Rural Health Care " , Economic & Political weekly, May 19, pp. 1598-103
- 5- Stilwell , J.S. (1991) " Labour Substitution & productivity in the Care of the Elderly " , In: Robinson, J. et al. (ed.,), Policy Issues in Nursing , Milton Keynes : Open university press.
- 6- Barr, N. (1993) " The Economics of the Welfare State " , London : Weidenfeld & Nicoldson..
- 7- Drummond, M. (1988) " principle , of Economic Appraisal in Health Care" , Oxford Univ. press.
- 8- Perkins , F. (1994) " Practical Cost- Benefit Analysis" , New york : MacMillan.
- 9- Green A(2007) an introduction to health planning for developing health systems(third edition), Oxford.

- 10- Leiyu Shi(2006) Managing Human Resources in health care Organization, publishers.
- 11- L.Fleming Fallon,Charles R. McConnell(2007) Human Resource Management in Health Care: Principle & practice, Jones& Bartlett, Publishers.
- 12- Merida L. Johns(2002) information Management for Health professions, Thomson Delmar Learning.
- 13- Kathleen M. Latour , MA, RHIA, FAHIMA. Shirley Eichenwald Maki, (2006)Health Information. Management. Concepts, Principles,& practice. Second Editon. American Health information Management Association, Chicago.
- 14- La tour,KM & Eichenwald, s(Editors) health information Management : Concepts, Principles & practice (2006 Edition).
- 15- Kathleen M. Latour,Shirley Eichenwald(2006) Health Information Management : Concepts, Principles & Practice, AHIMA.

- ۱۶- کنت سی لاودن . جین پریس لاودن . نظامهای اطلاعات مدیریت . ترجمه : عبدالرضا رضایی نژاد. انتشارات مؤسسه فرهنگی رسا ، تهران. ۱۳۸۲
- ۱۷- ثاقب تهرانی ، مهدی . تدین ، شبتم . مدیریت فن آوری اطلاعات. انتشارات مؤسسه کتاب مهربان نشر.تهران ۱۳۸۴.
- ۱۸- نیکو مرام ، هاشم . رهنما رودپشتی ، فریدون ، هیبتی، فرشاد. مبانی مدیریت مالی . انتشارات ترمه . جلد ۱ و ۲ . تهران. ۱۳۸۱.
- ۱۹- استیفن . پی رابینز. مبانی مدیریت رفتار سازمانی. ترجمه : علی پارسائیان . محمد اعرابی . دفتر پژوهش‌های فرهنگی . تهران. ۱۳۷۹.
- ۲۰- پال هرسی و کنت بلانچارد. مدیریت رفتار سازمانی . ترجمه : علی علاقبند . انتشارات امیرکبیر . تهران . ۱۳۷۵

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- فعالیتهای گروهی ، انجام و ارائه تحقیق در طی دوره (۱۲ نمره)
- امتحان پایان ترم (۸ نمره)

نام درس : مدیریت توانبخشی

کد درس : ۱۴

پیش نیاز : اصول و مبانی توانبخشی و رویکردهای خدمات توانبخشی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با ویژگی های مختلف برنامه ریزی و مدیریت مراکز توانبخشی ، سیاست مرتبط به امور معلولین- حمایت ها و کمک های لازم در سیستم های مختلف برای معلولین - نحوه ارزیابی و نظارت فعالیت ها در مراکز مربوطه .

شرح درس :

در این درس دانشجو با برنامه ریزی خدمات توانبخشی ، ویژگی مدیریت خدمات توانبخشی و مراکز تدارک خدمات معلولین آشنا شده و با بهره گیری از آموخته ، مهارت های مورد نیاز را برای مدیریت مراکز وابسته کسب می نمایند .

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

۱- برنامه ریزی خدمات توانبخشی

- تجزیه و تحلیل وضع موجود

- تعیین اولویت ها (شرایط پذیرش)

- تعیین اهداف

- انتخاب استراتژی ها

- تعیین فعالیت ها

- بررسی منابع مورد نیاز

- سازمان دهی و اجرا

- پایش و ارزشیابی

۲- ویژگی مدیریت خدمات طولانی مدت (Long Term Care Management)

۳- ویژگی مراکز تدارک خدمات طولانی مدت

- بیمارستان توانبخشی (Rehabilitation Hospital)

- مرکز پرستاری (Nursing Home)

- مرکز شبه بیمارستانی (Sub acute Care)

- مرکز نگهداری (Residential Facilities)

- مرکز روزانه (Day Care)

- ارائه خدمت در منزل Home Care

۴- نحوه مدیریت مراکز و ویژگی هر کدام آنان (سازمانهای ارائه دهنده خدمات) مبنی بر سیاست
دولتی (State)

- داوطلبانه و غیر دولتی (Voluntary NGO)

- خصوصی (Private)

- غیر رسمی (Informal)

۵- مهارتهای مدیریتی در مراکز

- گسترش کار تیمی (Team Working)

- استانداردسازی

- ایجاد انگیزه

- مدیریت تغییر

- افزایش مهارتهای ارتباطی

- آموزش

منابع اصلی درس :

- 1- Robert F. Dranke, understanding disabilities policies Macmillan 1999
- 2- Linda Ewles, promoting health, tindal 2003
- 3- Ken Blackmore, social policy, McGraw Hill 2004
- 4- John R. Prott, Long term care , Janes & Bartlett 2004
- 5- David Lewis, the management of NGO, Routledge 2001
- 6- John Burton , managing residential care , Routledge 1998
- 7- Amonoo ,Lartson, district health care, Mac millan 1991
- 8- Gratto Liebler , Management Principles for Health Professionals, Forth Edition , Jones & Bartlett Publishers . New York . Joan 2004
- 9- Hagen Chris, Rehabilitation in Managed Care , Apen Publisher Maryland 1999.
- 10- Lombardi , Donald, Health Care Management , John Wiley , OHIO MNIVERSITY 2007

نحوه ارزشیابی دانشجو :

- حضور فعال در کلاس و مشارکت در بحث های گروهی

- ارائه پژوهش در یکی از مباحث درسی

- ارزشیابی مقاله ارائه شده

- امتحان پایان ترم

نام درس: ارزشیابی و تحلیل سیستمهای توانبخشی

کد درس: ۱۵

پیش نیاز: اصول و مبانی مدیریت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: واحد عملی - ۱ واحد نظری

هدف کلی:

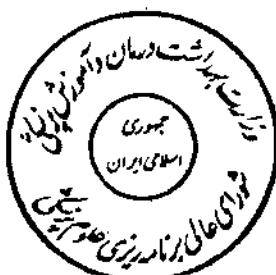
آشنایی با اهداف و وظایف سیستمهای توانبخشی (سازمانها و مراکز توانبخشی) و نحوه پایش و ارزشیابی سیستمهای توانبخشی و برخورد با چالشهای آن

شرح درس:

در این درس دانشجو با هدف و نحوه ارزشیابی فعالیتهای سازمانها و مراکز توانبخشی آشنایی می شود.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت) :

- تعریف و هدف از ارزشیابی سازمانها و مراکز توانبخشی (ارزیابی ، ارزشیابی ، کنترل حسابرسی ، پایش و)
- تاریخچه ارزشیابی در سلامت
- فرایند ارزشیابی : اندازه گیری Input و بروند (Output)
- روش‌های جمع آوری داده برای ارزشیابی
- ارزشیابی Impact (تأثیرات) و بروندادها (Outcome)
- روش پایش فعالیت مراکز
- نکات مورد ارزشیابی فعالیتهای سازمانها و مراکز توانبخشی و روش ارزشیابی
- نحوه دستیابی به سوالات ارزشیابی
- نحوه شاخص گذاری
- استانداردهای ارزشیابی
- آنالیز و تحلیل یافته های ارزشیابی
- روش‌های کیفی ارزشیابی
- مشارکت ذینفعان در ارزشیابی
- نحوه گزارش
- مسائل اخلاقی
- Meta-Evaluation

منابع اصلی درس :

- ابوالحسنی ، فرید . مدیریت برنامه های تندروستی . انتشارات مرکز تحقیقات غدد دانشگاه تهران

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- شرکت در فعالیتهای کلاسی
- امتحان میان ترم و پایان ترم

نام درس : پویایی گروه و کارتیمی

کد درس : ۱۶

پیش نیاز: اصول و مبانی مدیریت

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با گروه و تیم و چگونگی شکل گیری آن ، فرایند کار گروهی ، پویایی گروه و کارتیمی است.

شرح درس :

در جامعه امروز توانایی برقراری ارتباط ، مشارکت در فرایند کار گروهی و توان هدایت گروه از ضروریات هر یک از افراد جامعه بخصوص متخصصین حرفه ای است . در طی این واحد آموزشی دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم و تعاریف گروه و تیم ، با فرایند کار گروهی ، تعارض در گروه و مدیریت کار گروهی آشنا خواهند شد .

رئوس مطالب (۱۷ ساعت) :

- تعاریف و مفاهیم گروه و تیم
- مراحل شکل گیری گروه
- پویایی گروه و ارتباطات بین افراد در گروه
- انگیزش در گروه و حل تضاد
- ضرورت و اهمیت کارتیمی
- مشخصات و ساختار تیم
- نقشهای مختلف در تیم
- روش های صحیح کارتیمی
- تقاضت تیم و گروه
- تیم و گروه اثر بخش

منابع اصلی درس :

- قنادان، منصور . مقدمه‌ای بر: شناخت پویایی گروه . انتشارات آوای نور . تهران . ۱۳۷۵ .

- فورسایت، دالنسون ر. پویایی گروه (شناخت و سنجش). ترجمه جعفر نجفی زند / حسن پاشا شریفی
نشر دوران. تهران . ۱۳۸۰.
- گلشن فومنی ، محمد رسول .پویایی گروهی و اندازه گیری پویش‌های گروه . انتشارات پژوهش .
تهران . ۱۳۸۱
- فورسایت، دالنسون ر. پویایی گروه .ترجمه مهرداد فیروزبخت / منصور قنادان . انتشارات موسسه
خدمات فرهنگی رسا . تهران . ۱۳۸۰

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- حضور و مشارکت فعال در کلاس
- ارائه کنفرانس در یکی از موضوعات درسی
- تهیه مقاله ای در زمینه مدیریت گروه
- آزمون کتبی پایان ترم

نام درس: برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک

کد درس: ۱۷
پیش نیاز: اصول و مبانی مدیریت
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری

هدف کلی:

آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم اصلی و مبانی برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک و اهمیت کاربرد آن در موفقیت سازمانهای دولتی و غیر دولتی (NGOs) ارائه دهنده خدمات توانبخشی.

شرح درس:

در این درس دانشجو با مفاهیم، کاربرد، فرایند و نحوه برنامه ریزی استراتژیک در نظام توانبخشی آشنا می شود.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

- مفاهیم اصلی و مبانی برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک
- اهمیت کاربرد برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در سازمانهای دولتی و غیر دولتی ارائه دهنده خدمات توانبخشی و لزوم بکارگیری دیدگاه مشارکتی در این سازمانها
- ماهیت و ارزش برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک
- مشخصات برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در سازمانهای دولتی و غیر دولتی (توانبخشی)
- فرآیند برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک
- سنجش محیط خارجی (اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، عملیاتی، جغرافیایی)
- تجزیه و تحلیل سازمان و جهت گیری استراتژیک
- تدوین هدفهای بلندمدت و استراتژی های اصلی
- تجزیه و تحلیل و انتخاب استراتژی مناسب
- عملیاتی کردن استراتژی
- کنترل و ارزیابی عملکرد گزینه های استراتژیک
- نهادینه کردن استراتژی
- مدیریت مشارکتی

منابع اصلی درس :

- 1) Ghai , D.(Ed.),2000, Social Development & public policy : A study of some successful Experiences , St. Martin s press.
- 2) Higginbotham, C., Managing Boundaries Creatively : Multi- agency Action for Health. Conference paper, second International Research symposium on public services Management , Aston University (UK) 11-12 September.

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- شرکت در فعالیتها و مباحث کلاسی
- انجام پروژه کلاسی و تهیه یک نمونه برنامه استراتژیک
- امتحان پایان ترم

نام درس : پایان نامه

کد درس : ۱۸

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : -

هدف کلی درس :

انجام تحقیقات جدید در زمینه های مختلف توان بخشی با تأکید بر کاربردی بودن.

شرح درس :

دانشجو با اخذ واحد پایان نامه ، اقدام به انجام یک موضوع تحقیقاتی در زمینه های توانبخشی می نماید ، که پس از تأیید موضوع توسط گروه آموزشی ، زیر نظر استاد راهنمای آن خواهد پرداخت .

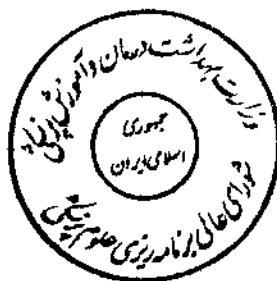
شیوه ارزشیابی دانشجو :

مطابق با آیین نامه مربوطه

فصل چهارم

ارزشیابی برنامه برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
روشته مدیریت توابخشی

هدف از ارزشیابی برنامه :

- الف) تعیین میزان دستیابی دانش آموختگان به اهداف برنامه
- ب) تعیین و تشخیص نقاط قوت و ضعف برنامه
- ج) بازنگری و اصلاح برنامه

نحوه انجام ارزشیابی برنامه :

ارزشیابی برنامه بر اساس فرایند ارزشیابی بیرونی و درونی که ارزشیابی درونی به شیوه ارزشیابی تراکمی در پایان دوره آموزشی با مسئولیت کمیته ارزشیابی آموزشی دانشگاه و گروه آموزشی انجام شده و ارزشیابی بیرونی توسط سازمانهای ناظر انجام خواهد شد.

مراحل اجرای ارزشیابی برنامه :

- تعیین اهداف ارزشیابی
- تهیه ابزار ارزشیابی
- اجرای ارزشیابی
- تحلیل نتایج بدست آمده
- گزارش نتایج نهایی ارزشیابی
- ارائه پیشنهادات

تواتر انجام ارزشیابی :

تواتر انجام ارزشیابی در پایان هر دوره آموزشی، یکسال بعد از پایان دوره آموزشی، و هر پنج سال جهت بازنگری و اصلاح برنامه تعیین می گردد.

شاخصهای پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه :

- درصد دانشجویانی که در موعد مقرر موفق به اتمام دوره آموزشی شده اند .
- تعیین میزان کارایی و اثر بخشی دانش آموختگان از دیدگاه اعضاء هیأت علمی و متخصصین توانبخشی در ارتباط با ایفای وظایف حرفه ای آنان .
- تعیین میزان کارایی و اثر بخشی دانش آموختگان از دیدگاه مدیران گروههای آموزشی در ارتباط با ایفای وظایف حرفه ای آنان .

- تعیین میزان کارایی و اثربخشی دانش آموختگان از دیدگاه مسئولین توانبخشی در ارتباط با ایفای نقش حرفه ای آنان .
- بررسی و تعیین صلاحیت های برنامه ریزی ، سازماندهی ، هدایت و ارزشیابی برنامه ای توانبخشی
- تعیین میزان رضایتمندی دریافت کنندگان خدمات ، خانواده آنان و کارکنان و همکاران مراکز توانبخشی در ارتباط با وظایف حرفه ای دانش آموختگان و فارغ التحصیلان در عرصه عمل

معیارهای موفقیت برنامه در مورد هر شاخص :

در پایان این دوره آموزشی ، انتظار می رود در هر یک از شاخصهای زیر حداقل ۷۰٪ از نمره کل کسب گردد :

- آزمون پایان دوره آموزشی
- میزان رضایتمندی اعضای هیأت علمی و متخصصین توانبخشی و مدیران ارشد توانبخشی در ارتباط با وظایف حرفه ای
- میزان رضایتمندی مدیران گروههای آموزشی در مورد کارایی و اثربخشی در زمینه های اجرایی ، سازماندهی ، هدایت و ارزشیابی برنامه های توانبخشی
- میزان رضایتمندی معلولین و خانواده آنان و کارکنان مراکز توانبخشی در ارتباط با وظایف حرفه ای و شیوه ارائه خدمات

